

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1653

Sermo IX. Trochlea Architecti Christiani.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

quid est, nisi ascensio anima de terris ad caelestia? Tam altè autem per hoc Tympanum ascendit, ut ad thronum altissimi perveniat. (c) Nam oratio humiliantis se nubes penetrat, & non discedit donec altissimus respiciat.

(a) Psal. xxxvii. 5. (b) Serm. 230. de Temp. (c) Eccl. xxxv. 11

S E R M O IX.

T R O C H L E A

Architecti Christiani.

COMPUNCTIO. CHARITAS.

ARTICULUS I.

Instrumenti delineatio.

SITATUM est in officina architectonica instrumentum, quod dicitur Trochlea: (a) eam licet describere, Machina tractoria cum æneo ligneove orbiculo, qui circum axiculum versatur: habet autem funem ductorium, qui per trochleæ orbiculum traicitur. Alii sic definiunt, Est instrumentum cum orbiculis ad sublevanda, & demittenda onera. Vel, Rotula striata è ligno aut ære, qua aqua hauritur fune ductario, & hydria. Budæus scribit, Trochleam significare totam illam machinam

(a) Trochlea polystastos. τροχὸς. τροχελιοί.

nam, quæ continet rotulam & axiculum, per rotulam traiectum, circa quem rotula versatur & prætereà, ductarium funem; qui circa orbiculum æneum currit, quales in puteis videmus, quas *polias* vocant. Vitruvio, *Trochlea polisastos* est, in qua plures orbiculi striati versantur.

ARTICULUS II.

Trochlea - Compunctio

VT Trochleam videtur concepisse virtutem Compunctio- nis D. Gregorius Papa mirè felix in confin- gendis imaginibus symbolicis. Sic autem scribit libro I. Moral. cap. xxxv. *Virtutum sensus, hoc est, pondera, & quanti quæque sit virtutis actio, ac qualis, melius preces, quam discussiones inveniunt. Nam ea quæ perscrutari in nobismetipsis plenius nitimur, sepe verius orando, quam investigando penetra- mus. Cùm enim mens per quandam Compunctio- nis machinam ad alta sustollitur, quod ei de se ipsa occurreret, sub se ipsa diu- dicando certius contemplatur. Dum audeo Machinam com- punctio- nis, obiicitur animo veluti Trochlea quædam quæ mens ad altiora trahitur.*

ARTICULUS III.

Trochlea - Caritas.

HAUD minus congruè, ut existimo, tanquam Trochlea apprehendetur *Caritas*. Quæ virtute fit, ut omnes virtutes aliæ veluti per ductorium funem rotulæ circum-

Pp 2

posi-

positum attollantur. Certè, altissimum operationum finem proponit Caritas, ad quem virtutum omnium functiones attollit: & ut attollat commodius funes in se continet. Funes enim Caritatis sunt, de quibus: *In funiculis Adam trahameos: in Vinculis caritatis* Osee II. 4. Apostolus quoque concipit Caritatem ut vinculum, vel funem attractorium, dum eam appellat *Vinculum perfectionis*, id est, perfectissimum, ad Colossenses. III.

UTINAM! quæ instrumenta Artis ædificatoriæ expressi, atque explicavi, ex quorum usu brevissime docui, apud vos usum haberent ab hodierno die, quàm vos omnes, quod opto Auditores bonæ ædificationis, perfecti essetis in Architectonica Christiana Artifices? Nam nihil à vobis, sive corde, sive lingua, sive manu, nihil cogitatu, loquela, operatione; denique nihil ab ulla potentia vel membro prodiret, quod non esset per Ciconiam bonæ intentionis, in altum eductum per Tympanum Orationis superis coniunctum, per Trochleam caritatis ad Deum attractum, denique nihil non perfectum ad Perpendicularum Exempli CHRISTI JESU, cum quo opto equidem ut proficiatis, sicut ætate, sic sapientia & gratia, apud Deum & homines, usque dum veniatis ad vitam æternam quam vobis enixissime precor, dare autem facillimè potest, qui solus omnia,
Deus Pater, Filius & Spiritus-Sanctus.

AMEN.

SERMO